

РЕШЕНИЕ

№ 6975

гр. ***, 04.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 125 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЗОРНИЦА АНГ. ЕЗЕКИЕВА

при участието на секретаря ГЕРГАНА З. ЛЕОНТИЕВА
като разгледа докладваното от ЗОРНИЦА АНГ. ЕЗЕКИЕВА Гражданско
дело № 20221110143089 по описа за 2022 година

Ищците Н. Г. М. и Х. Г. М. са предявили иск против *** и *** с твърдение, че в полза на банката по. гр.д.№ 61877/2012г на СРС е издаден изпълнителен лист, по силата на който е посочено, че наследодателят им ***. дължи на банката сумата 11300,04 лева главница, заедно със законна лихва от 21.12.2012г., договорна лихва от 1047,28 лева, санкционираща лихва от 157,58 лева, други такси 164,71 лева и 756,78 лева разноси. Твърдят, че въз основа на този изпълнителен лист е образувано ИД 201384804000596. Считат, че заповедта за изпълнение и изпълнителният лист са нищожни, защото са издадени срещу несъществуващ правен субект – към датата на заявлението, наследодателят им е бил починал. Сочат, че от другия длъжник по изпълнителното дело е установено, че вискател е „***. Ищците твърдят, че не са получавали уведомление за прехвърляне на вземането, поради което са предявили иск против двете дружества. С уточнителна молба, сочат, че предявяват иск за признаване недължимост на сумите по изпълнителния лист, защото принудителното изпълнение се основава на издаден изпълнителен лист срещу починало лице, поради което и вземането не съществува и е недължимо, като е направено искане за обезсилването на изпълнителния лист.

С разпореждане, влязло в сила, исковата молба по отношение на ответната банка е върната.

Ответникът „*** в срока за отговор, счита иска за недопустим, защото ищците не са конституирани като длъжници по изпълнителното дело; както и защото изпълнителният лист следва да се обезсили от заповедния съд. Ако искът се квалифицира по чл.124 ГПК, за недължимост на вземанията по договор за кредит, същият е неоснователен, защото вземането се е дължало от наследодателя.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 235 ГПК във връзка с наведените в исковата молба доводи и възражения на ответника, намира за установено следното:

По делото е отделено за безспорно, че по гр.д.№ 61877/2012г на СРС е издаден изпълнителен лист, по силата на който е посочено, че наследодателят им ***. дължи на банката сумата 11300,04 лева главница, заедно със законна лихва от 21.12.2012г., договорна лихва от 1047,28 лева, санкционираща лихва от 157,58 лева, други такси 164,71 лева и 756,78 лева разноски, че въз основа на този изпълнителен лист е образувано ИД 201384804000596, по което ответникът е конституиран като взискател въз основа договор за цесия с банката, че преди заявлението по чл.417 ГПК, ***. починал и е оставил свои наследници по закон – ишците /деца/ и преживяла съпруга. По делото е изискано за справка гр.д.№ 61877/2012г на СРС, по което е установено, че след издаването на заповед за изпълнение и изпълнителен лист, възражение не е подадено. СРС съобщи тази си констатация в о.с.з. на 6.4.2023г., както и че заповедното производство е върнато на състава.

Видно от заповед за изпълнение на парично задължение въз основа документ по чл.417 ГПК, издадена на 10.1.2013г. по гр.д.№ 61877/2012г. от СРС, 31- ви състав, с нея е разпоредено ***. и *** да заплатят солидарно на *** сумата от 11300,04 лева главница, ведно със законна лихва от 21.12.2012г. до плащането, заемна такса от 164,71 лева за периода, договорна лихва в размер 1047,28 лева за период от 7.5.2012г. до 20.12.2012г., наказателна лихва в размер 157,58 лева за период 30.10.2012г-20.12.2012г., и разноски. Издаден е изпълнителен лист. Представен е договор за кредит и договор за цесия – последният, сключен на 1.7.2013г. между двамата банката и ответното дружество, с който на *** са прехвърлени вземания на банката съгласно приложение към договора, в което фигурира и вземане против ***.. Представено е пълномощно, с което банката упълномощава цесионера да уведоми длъжниците за прехвърлянето, както и писмо, адресирано до ***, с което *** уведомява *** за прехвърлянето. Към писмото е приложено известие за доставяне, в което като адресат е вписан *** и ***, и е положен подпис, вписано е „лично”, и дата 3.9.2013г.

По делото е представен препис на акт за смърт, от който се установява, че ***. е починал на 15.7.2011г.

Изпълнителното производство е образувано по молба на банката от 7.3.2013г., против Митов и ***, по което са изпратени покани за доброволно изпълнение, и заповрни съобщения, по които ЧСИ е уведомен, че заповрът на вземане на ***итов към кредитна институция се признава, но няма да се изпълни, поради липса на средства. На 22.8.2013г. ЧСИ е спрял изпълнителното производство, поради представено споразумение между банката и *** М., наследник по закон на ***.. На 31.10.2016г. *** е подал молба за конституиране като взискател, с приложен договор за цесия. По изпълнителното дело е приложена разписката за връчване на уведомлението за цесия, посочено по - горе, в което като адресат е вписан *** и ***, и е положен подпис, вписано е „лично”, и дата 3.9.2013г., като на гърба за ***. е отбелязано „починал”. На 31.10.2016г., като взискател по

изпълнението е конституиран *** на мястото на Банката и за изпратени заповрни съобщения. С молба от 29.6.2018г., *** е поискал налагане на заповр на вземания на двамата длъжници към кредитни институции. ЧСИ е извършил справки. Няма данни за наложен заповр. С молба от 1.7.2020г., *** е поискал налагане на възбрана на недвижим имот на ***., както и налагане на заповр на вземания на двамата длъжници. Изпратено е на 9.7.2020г. заповрно съобщение до работодател и до кредитни институции. Наложена е възбрана върху имот на ***..

На 15.7.2020г. е постъпило писмо от ***, че по банкова сметка на *** е наложен заповр, като ЧСИ е уведомен, че спестовната компонента, посочена от ЧСИ не е самостоятелна сметка, а се захранва от разплащателна сметка.

По изпълнителното производство,и по заповедното производство, не са конституирани ищците, вместо починалият ***..

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

По отвода на ответника за недопустимост на производството. Отводът се основава на две твърдения – липсата на интерес от предявяване на иска, тъй като ищците не са конституирани като длъжници в изпълнителното производство, и второ – наличието на друг процесуален ред за защита на ищците – искане до заповедния съд за обезсилване на заповедта и издадения изпълнителен лист.

По изпълнителното производство, и по заповедното производство, не са конституирани ищците, вместо починалият ***.. Липсата на ответна страна, тъй като същата е била починала към датата на подаване на заявлението, означава, че към датата на заявлението не е имало длъжник, който да е надлежна страна в заповедното производство, обстоятелство за което съдът следва да следи служебно - арг.от чл.7 и чл.9 ГПК. Единствената възможност по отношение на този ответник, при липса на надлежна страна, е съдът да прекрати производството по отношение на него. Хипотезата, предвидена в чл. 429, ал. 2 ГПК има предвид случаите, при които длъжникът е починал след издаването на изпълнителен лист и изпълнението може да бъде насочено срещу неговите наследници, какъвто не е разглеждания случай. Затова в този случай не следва да се спира производството по делото, не следва да се издирват и съответно конституират правоприемниците на починалата страна, както и да им се изпращат преписи от издадената заповед за изпълнение. По този въпрос съществува непротиворечива практика на ВКС - напр. Определение № 356/30.12.2008 г. по ч. т. д. № 330/2008 г. на ВКС, ТК, I отд., Определение № 456/19.12.08 г. по ч г. д. № 487/2008 г. на ВКС, ТК, II отд., Определение № 485/30.12.08 г. по ч. т. д. № 506/2008 г. на ВКС, ТК, II отд., Определение № 464/22.12.08 г. по ч. т. д. № 510/2008 г. на ВКС, ТК, II отд. При изначална липса на надлежна страна, което обстоятелство е установено от съда, производството по отношение на починалия е недопустимо, поради което и съдът следва да го прекрати /виж определение № 456/19.12.08 г. по ч г. д. № 487/2008 г. на ВКС, ТК, II отд. /.

Това не е сторено.

Същевременно, следва да се съобрази, че разпоредбата на чл.270,ал.2 ГПК, е изрична-същата предвижда признаване за нищожно по иск ред, само на влязло в сила решение, но не и друг акт на съда. В този смисъл- решение № 131/1.6.2021г. на ВКС, Трето отделение по гр.д.№ 3652/2020г.

До обезсилване на издадената заповед, или отхвърляне на иска по чл.422 ГПК, заповедта е годно изпълнително основание и въз основа на заповедта, и издаденият изпълнителен лист, на основание чл.429,ал.2 ГПК против наследниците по закон на починалия ***итов може да се изпълнява принудително. Обстоятелството, че поради пропуск на цедента / който е представил пред ЧСИ уведомление, изпратено до ***итов, върнато с вписване „починал”/ не е поискал конституирането на ищите и преживялата съпруга по изпълнителното дело, не води до различен извод. До произнасянето на съд, с което заповедта и изпълнителния лист са обезсилени, по аргумент от чл.429,ал.2 ГПК, същите са противопоставими на наследниците по закон на ***итов. По довода на ответника, че ищите е следвало да направят искане за обезсилване на заповедта пред заповедния съд – по изпълнителното производство ищите не са конституирани като длъжници, не им е връчена, на основание чл.418,ал.6 ГПК и заповедта за изпълнение, ведно с покана за доброволно изпълнение. Тук следва да се добави, че няма констатирано от ЧСИ редовно връчване и на праводателя им – ***итов. Следователно, за длъжника не е започнал да тече срок за защита срещу издадената заповед, предвид липсата на връчване. За извършването на тези процесуални действия е необходима активност и на вискателя, защото те са в негов интерес. Едновременно с това, видно е от изпълнителното производство, че върху имот, собственост на ***итов, е била наложена изпълнителна възбрана, поради което няма пречка върху това имущество да се извърши изпълнение. Със смъртта на ***итов, това имущество е преминало патримониума на наследниците му, двама от които са ищите. Следователно, макар формално да не са конституирани като длъжници в изпълнителното производство, ищите търпят последиците от провежданото принудително изпълнение.

Няма пречка длъжникът, обвързан от субективните предели на изпълнителния лист, на основание чл.429 ,ал.2 ГПК, да предяви иск за защита на своите интереси, без да чака ЧСИ формално да го конституира като длъжник, да оспори изпълнителното основание. Именно затова искът не е с правна квалификация чл.424 ГПК или чл.439 ГПК, тъй като формално, ищите не са „длъжници” в изпълнителното производство, въпреки че изпълнителният лист, на основание чл.429,ал.2 ГПК, разпростира субективните си предели и върху тях.

Обратното би означавало на ищите да се признаят по – малко процесуални права, от правата, които има длъжникът по изпълнението, въпреки че се намират в неговото правно положение.

Правният интерес на ищите да предявят иска се намира в разпоредбата на чл.433,т.3ГПК – целта е прекратяване на изпълнителното производство против тях. Отделно от това, както съдът съобщи на страните, по гр.д.№ 62561/2020г., е постановено решение, с

което е признато за установено, че другият длъжник по изпълнителния лист – ***, не дължи на настоящия ответник, чрез принудително изпълнение, поради изтекла давност, вземането по изпълнителния лист. Следователно, по висящото изпълнително дело, цялото вземане ще се търси само от ищите и майка им.

Ето защо, СРС намира, че производството е допустимо, а ищите обосновават правния си интерес от предявяване на иска.

Доколкото към датата на подаване на исковата молба, ответникът не е правосубектен, то и по отношение на него не е създадено валидно процесуално правоотношение със съда. Вземането, обективизирано в издадения изпълнителен лист и заповед за изпълнение, по отношение на починалото лице, действително не съществува. Ответникът – цедент, е следвало да констатира, че преди подаване на заявлението, ***итов е починал, като се насочи към наследниците му по закон, на които да връчи уведомление за прехвърлянето. Както се посочи по – горе, по делото са събрани доказателства, от изпълнителното дело, представени от ответното дружество ведно с искането за конституиране по чл.456 ГПК, - приложена е разписката за връчване на уведомлението за цесия, в което като адресат е вписан *** и ***, и е положен подпис, вписано е „лично”, и дата 3.9.2013г., като на гърба за ***. е отбелязано „починал, следователно, преди образуването на изпълнителното дело, ответникът е следвало да съобрази, че се прави искане спрямо неправосубектно лице. Доколкото към датата на подаване на заявлението, ***. е бил починал, то и изпълнителното основание не отразява съществуващо по отношение на него вземане на ответника, ето защо, искът за признаване недължимост на сумите по изпълнителния лист е основателен.

Относно размера на вземанията- видно от удостоверение за наследници, ищите са деца на починалия ***, поради което, заедно с преживялата съпруга *** М., наследяват задълженията му при равни квоти. *** М. не е страна по делото. Следователно, искът следва да се уважи за 2/3 от вземането по изпълнителния лист, съобразно квотата в наследството на ищите, но не за цялото, с оглед диспозитивното начало и невъзможността ищите да упражняват чужди, на третия наследник по закон, права.

Относно искането за обезсилване на издадената заповед за изпълнение и изпълнителен лист. По преценка на настоящия съдебен състав, настоящото съдебно решение, постановено по отрицателен установителен иск, формира сила на пресъдено нещо, че вземанията по изпълнителния лист и заповедта не се дължат, тъй като са издадени против неправосубектно лице. Следователно, заповедният съд, издал заповедта и изпълнителния лист следва да обезсили същите, след влизане в сила на решението, тъй като отрицателния установителен иск не е предявен в рамките на срока за възражение по заповедта, доводите на ищите не са заявени в рамките на предявен иск по чл.422 ГПК, следователно, липсва законово основание за обезсилването им от настоящия съдебен състав, във връзка с уважения иск по чл.124 ГПК. Обезсилването на изпълнителния лист се извършва в определени от закона случаи – например чл.414,ал.5 ГПК, както и разгледаните хипотези в ТР № 4/18.6.2014г по т.д.№4/2013г. на ОСГТК.

При този изход на спора, право на разноси имат и двете страни.

На ищите следва да се признаят сторените разноси, тъй като видно от изпълнителното дело, ответното дружество е бил в държане на документ, от който е видно, че ***итов е бил починал преди искането за конструиране, и след това, ответното дружество е правило искания за извършване на изпълнителни действия. Следователно, макар обективно ответникът да не е можел да узнае, че към заявлението по чл.417 ГПК ***итов е бил починал /към онзи момент вземането не му е било прехвърлено/, към 31.10.2016г., когато *** е подал молба за конституиране като възискател, това обстоятелството е следвало да му бъде известно, заради представените от самия ответник документи в тази връзка, като до предявяване на иска, видно от постъпилия препис на изпълнително дело, висиящността на изпълнителното производство се поддържа от ответника, включително относно недвижим имот, придобит по наследство от ищите, заедно с майка им. Следователно, не са налице нито една от двете предпоставки на чл.78,ал.2 ГПК – поводът за предявяване на иска е висиящността на изпълнителното дело, като с отговора на исковата молба, ответникът всъщност претендира вземането.

Ищецът е сторил разноси за 556,75лева държавна такса / платена, съобразно платежното нареждане, от Н. М./, и претендират адвокатско възнаграждение 1600 лева, за двамата ищци. Същото е дължимо въз основа два договора, от по 800 лева на ищец.

Възражението на ответника за прекомерност е неоснователно, доколкото интересът е в размер 13427,09 лева, или по 6713,55 лева интерес за всеки ищец, като съгласно чл.7,ал.2, т.2 НМРАВ, минималното възнаграждение, платимо от всеки ищец, е 971,36лева.

От сторените разноси, на ищите се следват: на Н. М. 2/3 от държавната такса или сумата 371,17 лева, и 2/3 от платеното възнаграждение 800 лева или сумата 533,33 лева, а на Х. М. – 2/3 от платеното адвокатско възнаграждение от 800 лева или сумата от 533,33 лева

На ответника, съразмерно с неоснователната част на исковите, от определено юрисконсултско възнаграждение, на основание чл.25,ал.1 НЗПП, от 150 лева, се следва сумата от 50 лева, платима поравно от ищите.

При тези мотиви Софийски районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено, на основание чл.124 ГПК, по исковите, предявени от Н. Г. М. ЕГН ***** и Х. Г. М. ЕГН ***** – и двамата, с адрес град ***, ***, че ищите не дължат на *** ЕИК 202317122 със седалище и адрес на управление град ***, ***, по 2/3 от : сумата от 11300,04 лева главница, ведно със законна лихва от 21.12.2012г. до плащането, заемна такса от 164,71 лева за периода, договорна лихва в размер 1047,28 лева за период от 7.5.2012г. до 20.12.2012г., наказателна лихва в размер 157,58 лева за период 30.10.2012г-20.12.2012г., и 756,78 лева разноси, от които 253,39 лева държавна такса и 503,39 лева възнаграждение за юрисконсулт – вземания по изпълнителен лист, издаден

срещу ***, в полза на *** на 10.1.2013г. по гр.д.№ 61877/2012г. от СРС, 31- ви състав, вземането по който е било прехвърлено на *** ЕИК 202317122 с договор за цесия от 01.7.2013г. /не дължат – 7533,36 лева от главницата, 109,81 лева заемна такса, договорна лихва в размер 698,19 лева за период от 7.5.2012г. до 20.12.2012г., наказателна лихва в размер 105,05 лева за период 30.10.2012г.-20.12.2012г., и 504,52 лева разноси/, като ОТХВЪРЛЯ исковете за 1/3 от посочените суми по изпълнителния лист / или за сумите 3766,68 лева главница, ведно със законна лихва от 21.12.2012г. до плащането, заемна такса от 54,90 лева за периода, договорна лихва в размер 349,09 лева за период от 7.5.2012г. до 20.12.2012г., наказателна лихва в размер 52,53 лева за период 30.10.2012г.-20.12.2012г., и 252,26 лева разноси/.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на Н. Г. М. ЕГН ***** и Х. Г. М. ЕГН ***** – и двамата, с адрес град ***, ***, за обезсилване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 ГПК и изпълнителен лист, издадени в полза на *** против ***. на 10.1.2013г. по гр.д.№ 61877/2012г. от СРС, 31- ви състав.

ОСЪЖДА *** ЕИК 202317122 със седалище и адрес на управление град ***, *** да заплати на Н. Г. М. ЕГН ***** с адрес град ***, ***, сторените по делото разноси от 904,50 лева.

ОСЪЖДА *** ЕИК 202317122 със седалище и адрес на управление град ***, *** да заплати на Х. Г. М. ЕГН ***** с адрес град ***, ***, сторените по делото разноси от 533,33 лева.

ОСЪЖДА Н. Г. М. ЕГН ***** с адрес град ***, ***, да заплати на *** ЕИК 202317122 със седалище и адрес на управление град ***, *** сторените по делото разноси от 25 лева.

ОСЪЖДА Х. Г. М. ЕГН ***** с адрес град ***, ***, да заплати на *** ЕИК 202317122 със седалище и адрес на управление град ***, *** сторените по делото разноси от 25 лева.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____